

... τη φυσική διάρκεια του ξύλου

του Δρ. Γεωργίου Μαντάνη

1. Ξύλινη κατασκευή σε εξωτερικό χώρο
2. Ξύλινη κινέζικη κατοικία μέσα σε νερό
3. Κορμός κέδρου σε άσχημες καιρικές συνθήκες
4. Δρυς σε κατάσταση αποσύνθεσης

Φυσική διάρκεια (ή ανθεκτικότητα) του ξύλου ονομάζουμε με απλά λόγια το χρονικό διάστημα που μπορεί ένα είδος ξύλου να μείνει εκτεθειμένο στις εξωτερικές συνθήκες (π.χ. βροχή, ήλιο, μικροοργανισμούς) χωρίς να πάθει αλλοιώσεις. Εννοείται ότι το ξύλο θα είναι στη φυσική του μορφή και δεν θα έχει καμία προστασία. Η φυσική διάρκεια εξαρτάται βέβαια και από τις συνθήκες χρήσης του ξύλου, π.χ. εξωτερικές κατασκευές στην ύπαιθρο, κατασκευές σε επαφή με το έδαφος, κατασκευές μέσα στο νερό ή τη θάλασσα.

Ο κυριότερος παράγοντας για τη φυσική προστασία του ξύλου είναι το είδος και η ποσότητα των "εκχυλισμάτων" που υπάρχουν σ' αυτό. Τα εκχυλίσματα είναι φυσικές ουσίες που προστατεύουν το ξύλο από προσβολές μυκήτων, εντόμων, τερμιτών και άλλων οργανισμών. Η παρουσία τους δίνει συνήθως σκοτεινό χρώμα στο ξύλο. Συνεπώς, είναι κανόνας ότι είδη ξύλου με σκούρο χρώμα έχουν γενικά μεγαλύτερη φυσική διάρκεια. Γι' αυτό και τα ανοιχτόχρωμα ξύλα (οξιά, λεύκη, δεσποτάκι, φλαμούρι) είναι ακατάλληλα για εξωτερικές συνθήκες. Είναι επίσης κανόνας ότι το εγκάρδιο ξύλο έχει πάντοτε μεγαλύτερη φυσική ανθεκτικότητα από το σομφό ξύλο. Δεν είναι τυχαίο ότι οι ξυλοκατασκευές μεγάλης ηλικίας που συναντάμε σήμερα στη χώρα μας είναι κατασκευασμένες από εγκάρδιο ξύλο κυρίως δρυός, κυπαρισσιού και κέδρου.

Στις τροπικές περιοχές του πλανήτη προκαλούνται μεγάλες ζημιές στο ξύλο και τις κατασκευές από έντομα και κυρίως τερμίτες, ενώ στην εύκρατη ζώνη μεγαλύτερες είναι οι ζημιές που προκαλούνται από μύκητες. Με βάση τη φυσική διάρκεια του εγκάρδιου ξύλου, τα είδη διακρίνονται σε πέντε κατηγορίες:

- **Πολύ ανθεκτικά:** κέδρος, κυπαρίσσι, Iroko, Teak, Afzelia, Ipé, Azobé, Padauk (διάρκεια > 25 έτη).
- **Ανθεκτικά:** δρυς, καστανιά, ακακία, ελιά, Niangon, Kempas (διάρκεια 15-25 έτη).
- **Μέτρια ανθεκτικά:** καρυδιά, Oregon pine, λάρικα, African mahogany, Sapele (διάρκεια 10-15 έτη).
- **Ελάχιστα ανθεκτικά:** πεύκα, έλλατο, σφενδάμι, Limba, Abura (διάρκεια 5-10 έτη).
- **Μη ανθεκτικά:** οξιά, λεύκη, σημόδα, δεσποτάκι, φλαμούρι και το σομφό ξύλο των περισσότερων ειδών (διάρκεια < 5 έτη).

Ε

Ο Δρ. Γεώργιος Μαντάνης είναι Καθηγητής του Τμήματος Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου & Επίπλου του ΤΕΙ Λάρισας, Παράρτημα Καρδίτσας.

www.teilar.gr/~mantanis, e-mail: mantanis@teilar.gr